פונדקית עובדת כוכבים (לחם) היתה ומסיחה לפי תומה · ור"ת מתי מייתו לבנן דליה מן הפונדקית דהא מסיחה לפי תומה היתה וים לומר דלמ היתה ממש מסיחה לפי תומה דמה שהוליחה מקלו ותרמילו (מה) [זה] היתה יכולה לעשות כן לעצמה ול' עקיבא אמר לסס כי אין זה לדיה דוחתי אין לך מסיח לפי תומה גדול מזה כיון דכי [מזימינהו] בציח כן מצמע קלת בירושלמי דקאמר מצו לומה כמסיחה לפי תומה מצמע שלא היתה ממש מסיחה לפי תומה ללא אמבינין לדיה דלא גרעה מעד אחד :

אין בודקין עדי נשים בדרישה וחקירה · פירש רבינו מגנצא דקיימא לן כהתי מגת דלא בעי דרישה וחקירה :

הדרן עלך מסכת יבמות

גמ' מאי גריעותא דפונדקית? אמר רב כהנא פונדקית עובדת כוכבים היתה ומסיחה לפי תומה היתה - "זה מקלו וזה תרמילו זה קבר שקברתיו בו" וכן תני אבא בריה דרב מניומי בר חייא פונדקית עובדת כוכבים היתה ומסיחה לפי תומה היתה - "זה מקלו וזה תרמילו זה קבר שקברתיו בו" והא "איה חברנו" קאמרי לה? "כיון דחזיתינהו בכיא אמרו לה "איה חברנו" אמרה להם "מת וקברתיו" תנו רבנן מעשה באדם אחד שבא להעיד על האשה לפני רבי טרפון אמר לו "בני היאך אתה יודע בעדות אשה זו" אמר "אני והוא היינו הולכין בדרך ורדף אחרינו גייס ונתלה בייחור של זית ופשחו והחזיר את הגיים לאחוריו" אמרתי לו "אריה, יישר כחך" אמר לי "מנין אתה יודע שאריה שמי כך קורין אותי בעירי יותנן בבבלי יהונתן אריה דמכפר שיחיא לימים חלה ומת והשיא רבי טרפון את אשתו ורבי טרפון לא בעי דרישה וחקירה והתניא מעשה באדם אחד שבא לפני רבי טרפון להעיד עדות אשה אמר לו בני היאך אתה יודע עדות זו אמר לו אני והוא היינו הולכין בדרך ורדף אחרינו גייס ונתלה בייחור תאנה ופשחו והחזיר את הגיים לאחוריו "אמרתי לו יישר כחך אריה אמר לי יפה כוונת לשמי שכך קורין אותי בעירי יוחנן בן יונתן אריה דמכפר שיחיא לימים חלה ומת "אמר לו "לא כך אמרת לי יוחנן בן יונתן דמכפר שיחיא אריה" אמר לי "לא, אלא כך אמרתי לך יוחנן בן יונתן אריה דמכפר שיחיא" ודקדק עליו שנים ושלשה פעמים וכיון את דבריו והשיא רבי טרפון את אשתו תנאי היא דתניא *) [אין בודקין עדי נשים בדרישה וחקירה (א) דברי ר"ע רבי טרפון אומר בודקין] וקמיפלגי בדר' חנינא *דאמר רבי חנינא "דבר תורה אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות בדרישה וחקירה שנאמר "משפט אחד יהיה לכם" ומה טעם אמרו דיני ממונות אין צריכין דרישה וחקירה? שלא תנעול דלת בפני לוין (ובמאי קמיפלגי מר סבר כיון דאיכא כתובה למשקל כדיני ממונות ומר סבר כיון דקא שרינן אשת איש לעלמא כדיני נפשות דמי *אמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא חלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר "וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך *

הדרן עלך האשה בתרא וסליקא לה מסכת יבמות

*)[גירסת הס"מ והלמ"מ בס' יג מהל' גירושין דין סו אין בודקין עדי נשים בדרישה וחקירה ר"ע ור"ם אומרים בודקין וכו' וכך היא בהג' כבי' סי' יז וכן גירסת בתוספתא פוף פ' י"ד ופ' בלמ"ח שוכתבי בתב פירוש לסוגיא זו ופי' רש"י]

לאחר השלמת המסכת יאמר זה ויוציל למכתה בעזרת השם יתברך :

*) **הדרן** עלך מסכת יבמות והדרך עלין דעתן עלך מסכת יבמות ודעתך עלין לא נתנשי מינך מסכת יבמות ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי : יהי

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא עמנו לעולם הבא **) חנינא בר פפא רמי בר פפא נחמן בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רכיש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא :

הערב נא יי אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה כולנו אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל יראי שמך ולומדי תורתך : מאויבי תחבמני מצותיך כי לעולם היא לי : יהי לבי תמים בחקיך למען לא אבוש : לעולם לא אשכח פקודיך כי בם חייתני : ברוך אתה יי למדני חקיך : אמן אמן אמן סלה ועד :

מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושבי קרנות שאנו משכימים והם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר אנו רצים והם רצים הם רצים לבאר שחת ואנו רצים לחיי העולם הבא שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך :

יהי רצון מלפניך יי אלהי כשם שעזרתני לסיים מסכת יבמות כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסיימם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה · וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים יעמוד לי ולזרעי שלא תמוש התורה מפי ומפי זרעי וזרע זרעי עד עולם : ויתקיים בי בהתהלכך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך והקיצות היא תשיחך : כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים : אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד : ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום :

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיא ולאסקא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בגוה ולמעקר פולחנא נוכראה מארעא ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה וימליך קודשא בריך הוא במלכותיה ויקריה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן : יהא שמיה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא : יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא . ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמיה דקודשא . בריך הוא לעלא מן כל ברכתא ושירתא תשבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן : על ישראל ועל רבנן . ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באוריתא . די בארתא הדין ודי בכל אתר ואתר . יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחיי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן : יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן : עושה שלום במרומיו הוא יעשה ברחמיו שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן :

*) [סיכום כגון על זה תמיה בספר כתיכה שתיכה בגתון מהכ"ל מפרקא בספר זכיות מ"ש פ"ג] . **) [בסיומא דסוף תפוכת הרמ"ע ז"ל וכן בסוף ים"ש בנ"ק בתוב רמוים על סוכתא דמסמת עלמא]

תוספות ישנים

ר' עקיבא ור"ע תומרים בודקים . ות"ח לדידם אמתי לא נפי מקילהלחם יום ולחם שנם ומיון סקדוש דדרישה [וחקירה] דלחם יום ליט בשבת לעמוד על בירור העדות שלא שכרי מהני העדות שלא מעשה א) מה מהנית לך בדיקה אלא ליטה אלא כדי שיבואו העדים לידי טומה ודוקא בדיני נפשות הוא דבעינן ליה כדי שיהא לך הגמון אבל בעדות ממון כי נמי בעינן דרישה וחקירה כמו בדיני נפשות ליטו מנוף העדות לבוא לידי אמתת כמו בלו אחוריס וס"ס בלבון שהעיד בו כמו הכא אבל ליום יום לא בעינן דרישה וחקירה אלא כדי שיבואו העדים לידי טומה וכו' .

הגהות הגר"א

[א] נמ' בדרישה וחקירה ל"ע ור"ע תומרים בודקין כ"ל (וכ"כ רבינו בתס"ע פי"ו ה"ט ס"ק עמ) :

*סנהדרין כ: לכי ויקרא כד

ברכות סד: כריתות כת: תמיד לב: ניד סו:

[אל תקרי בניך אלא בוניך בן תיתם בברכות סד:]

*מצות ר"ת וחקירה קרי שלא תנעול דלת בפני לוין"ם כיון דאיכא למשקל כתובה כדיני ממונות [דמיא] וס"ם כיון דשרינן אשת איש לעלמא כדיני נפשות דמיא והלכה כרבן גמליאל דאמר עבר ושפחה פשיעין ה) משומתקנת עגונא הקילו ולא עבדינן דרישה וחקירה וכן פסק הרמב"ם ז"ל :

ה) נרחה דל"ל מפני דמשום תקנת עגונה הקילו הלכך לא עבדינן דרישה וחקירה .

יבמות נד